

Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

7. března 2013*

„Článek 99 jednacího řádu — Směrnice 2005/29/ES — Vnitrostátní právní úprava, která obecně zakazuje nabízet k prodeji nebo prodávat zboží se ztrátou“

Ve věci C-343/12,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím rechtbank van koophandel te Gent (Belgie) ze dne 27. června 2012, došlým Soudnímu dvoru dne 19. července 2012, v řízení

Euronics Belgium CVBA

proti

Kamera Express BV,

Kamera Express Belgium BVBA,

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení M. Berger, předsedkyně senátu, A. Borg Barthet a J.-J. Kasel (zpravodaj), soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout v souladu s článkem 99 jednacího řádu Soudního dvora usnesením s odůvodněním,

vydává toto

Usnesení

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („směrnice o nekalých obchodních praktikách“) (Úř. věst. L 149, s. 22).

* Jednací jazyk: nizozemština.

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu, v němž proti sobě stojí na jedné straně Euronics Belgium CVBA (dále jen „Euronics“) a na straně druhé Kamera Express BV (dále jen „KE“) spolu s Kamera Express Belgium BVBA (dále jen „KEB“), ve věci prodejní ceny různých fotografických přístrojů.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Šestý, osmý a sedmnáctý bod odůvodnění směrnice o nekalých obchodních praktikách jsou následujícího znění:

6) Tato směrnice [...] sblíží právní předpisy členských států o nekalých obchodních praktikách včetně klamavé reklamy, jež přímo poškozují ekonomické zájmy spotřebitelů, a tím nepřímo poškozují ekonomické zájmy oprávněných soutěžitelů. [...] Nevztahuje se na vnitrostátní právní předpisy, které se týkají nekalých obchodních praktik poškozujících pouze ekonomické zájmy soutěžitelů nebo které se týkají obchodování mezi obchodníky, ani se jich nedotýká; při plném respektování zásady subsidiarity budou členské státy, pokud se tak rozhodnou, moci i nadále regulovat tyto praktiky v souladu s právem Společenství

[...]

8) Tato směrnice přímo chrání ekonomické zájmy spotřebitele před nekalými obchodními praktikami vůči spotřebitelům. [...]

[...]

17) Pro zajištění vyšší právní jistoty je žádoucí určit takové obchodní praktiky, jež jsou za všech okolností nekalé. Příloha I proto uvádí taxativní výčet všech takových praktik. Pouze tyto obchodní praktiky lze pokládat za nekalé, aniž by bylo třeba provádět hodnocení jednotlivých případů podle článků 5 až 9. Tento seznam lze změnit pouze revizí této směrnice.“

- 4 Článek 1 této směrnice zní:

„Účelem této směrnice je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu a dosáhnout vysoké úrovně ochrany spotřebitele sblížením právních a správních předpisů členských států týkajících se nekalých obchodních praktik, které poškozují ekonomické zájmy spotřebitelů.“

- 5 Článek 2 uvedené směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

d) ‚obchodními praktikami vůči spotřebiteli‘ (dále také jen ‚obchodní praktiky‘) jednání, opomenutí, chování nebo prohlášení, obchodní komunikace včetně reklamy a uvedení na trh ze strany obchodníka přímo související s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebiteli;

[...]“

6 Článek 3 odst. 1 téže směrnice je následujícího znění:

„Tato směrnice se vztahuje na nekalé obchodní praktiky vůči spotřebitelům, jak je stanoveno v článku 5, před obchodní transakcí týkající se produktu, v jejím průběhu a po ní.“

7 Článek 4 směrnice o nekalých obchodních praktikách zní:

„Členské státy neomezí svobodu poskytování služeb ani volný pohyb zboží z důvodů spadajících do oblasti, kterou tato směrnice sblíží.“

8 Článek 5 uvedené směrnice, nadepsaný „Zákaz nekalých obchodních praktik“ je následujícího znění:

„1. Nekalé obchodní praktiky jsou zakázány.

2. Obchodní praktika je nekalá, pokud:

a) je v rozporu s požadavky náležité profesionální péče,

a

b) podstatně narušuje nebo je schopná podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele, který je jejímu působení vystaven nebo kterému je určena, nebo průměrného člena skupiny, pokud se obchodní praktika zaměřuje na určitou skupinu spotřebitelů, ve vztahu k danému produktu.

[...].

4. Obchodní praktiky jsou nekalé zejména tehdy, jsou-li:

a) klamavé ve smyslu článků 6 a 7,

nebo

b) agresivní ve smyslu článků 8 a 9.

5. V příloze I je uveden výčet obchodních praktik, které jsou považovány za nekalé za všech okolností. Tento jednotný výčet platí ve všech členských státech a může být změněn pouze revizí této směrnice.“

Belgické právo

9 Podle čl. 101 odst. 1 první odrážky loi du 6 avril 2010 relative aux pratiques du marché et à la protection du consommateur (zákon ze dne 6. dubna 2010 o obchodních praktikách a ochraně spotřebitele) (*Belgisch Staatsblad*, 12. dubna 2010, s. 20803, dále jen „LPPC“), který nabyl účinnosti dne 12. května 2010, „je všem podnikům zakázáno nabízet ke koupi nebo prodávat zboží se ztrátou“.

10 Podle druhé odrážky téhož ustanovení „se za prodej se ztrátou považuje každý prodej za cenu, která nedosahuje alespoň ceny, za kterou podnik zboží nakoupil nebo kterou by musel zaplatit při znovuzásobení se zbožím, a to po odečtení případných přiznaných a s konečnou platností poskytnutých slev. Pro účely určení toho, zda se jedná o prodej se ztrátou, se nepřihlíží ke slevám přiznaným – ať již výlučně, či nikoli – výměnou za jiné závazky podniku než nákup zboží“.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 11 Jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí společnosti KE a KEB nabízely ke koupi fotoaparát Panasonic Lumix DMC TZ20 s pětiletou zárukou za cenu 229,00 eur a fotoaparát Canon EOS5D Mark II Body s pětiletou zárukou za cenu 1 695,00 eur.
- 12 Společnost Euronics měla za to, že KE a KEB prodávaly uvedené fotografické přístroje se ztrátou, neboť oficiální nákupní cena bez daně z přidané hodnoty byla v případě prvního přístroje 277,84 eur a v případě druhého přístroje 1 634,78 eur. Je toho názoru, že i při zohlednění případných slev poskytnutých s definitivní platností není možné dosáhnout takto nízkých cen, nemají-li být uvedené fotografické přístroje prodávány se ztrátou. Takovýto prodej se ztrátou je přitom zakázaný článkem 101 LPPC. Euronics se proto obrátila na rechtbank van koophandel te Gent (obchodní soud v Gentu), u něhož se domáhala, aby bylo určeno, že došlo k porušení článku 101 LPPC, a nařízeno žalovaným, aby se s okamžitou účinností zdržely sporných praktik, a to včetně reklamy s nimi spojenými.
- 13 Za těchto okolností se rozhodl rechtbank van koophandel te Gent přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je článek 101 [LPPC], jehož účelem je mimo jiné ochrana zájmů spotřebitele [...] v rozporu se směrnicí [o nekalých obchodních praktikách], protože zakazuje prodej se ztrátou, zatímco tato směrnice takovou prodejní praktiku patrně nezakazuje, takže belgický zákon je možná přísnější než ustanovení směrnice 2005/29/ES, což zakazuje její článek 4“?

K předběžné otázce

- 14 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda směrnice o nekalých obchodních praktikách musí být vykládána v tom smyslu, že brání takovému vnitrostátnímu právnímu ustanovení, jako je ustanovení dotčené v původním řízení, které stanoví obecný zákaz nabízet ke koupi nebo prodávat zboží se ztrátou.
- 15 Článek 99 jednacího řádu stanoví, že pokud lze odpověď na předběžnou otázku jasně vyvodit z judikatury, může Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout usnesením s odůvodněním, které obsahuje odkaz na příslušnou judikaturu.
- 16 Soudní dvůr zastává názor, že se v projednávané věci jedná o tento případ, jelikož odpověď na položenou otázku lze jednoznačně vyvodit z rozsudků ze dne 14. ledna 2010, Plus Warenhandels-gesellschaft (C-304/08, Sb. rozh. I-217, body 35 až 51), a ze dne 9. listopadu 2010, Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag (C-540/08, Sb. rozh. I-10909, body 15 až 38), jakož i z usnesení ze dne 30. června 2011, Wamo (C-288/10, Sb. rozh. s. I-5835, body 20 až 40) a ze dne 15. prosince 2011, INNO (C-126/11, body 22 až 32).
- 17 K zodpovězení položené otázky je nezbytné nejprve určit, zda čl. 101 LPPC sleduje účel ochrany spotřebitelů, takže může spadat do působnosti směrnice o nekalých obchodních praktikách.
- 18 Rechtbank van koophandel te Gent k tomu ve svém předkládacím rozhodnutí uvádí, že i když článek 101 LPPC může být zajisté považován za článek, který má dopad na vztahy mezi hospodářskými subjekty, nic to nemění na tom, že jeho cílem je chránit spotřebitele.
- 19 Právě s ohledem na takto vymezené cíle uvedeného článku se předkládající soud táže Soudního dvora na to, zda směrnice o nekalých obchodních praktikách brání takovéto právní normě.

- 20 Za těchto podmínek je ještě třeba určit, zda vlastní nabízení zboží ke koupi nebo jeho prodej se ztrátou, jež jsou předmětem zákazu dotčeného v původním řízení, jsou obchodními praktikami ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice o nekalých obchodních praktikách, a tedy podléhají pravidlům stanoveným touto směrnicí (v tomto smyslu viz výše uvedené rozsudky Plus Warenhandelsgesellschaft, bod 35 a Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 16, jakož i výše uvedené usnesení Wamo, bod 29).
- 21 K tomu je třeba uvést, že čl. 2 písm. d) směrnice o nekalých obchodních praktikách definuje pomocí zvláště široké formulace pojem „obchodní praktika“ jako „jednání, opomenutí, chování nebo prohlášení, obchodní komunikace včetně reklamy a uvedení na trh ze strany obchodníka přímo související s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebiteli“ (výše uvedené rozsudky Plus Warenhandelsgesellschaft, bod 36, a Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 17, jakož i výše uvedené usnesení Wamo, bod 30).
- 22 Takové prodeje se ztrátou, jako jsou prodeje, o něž se jedná v původním řízení, které fungují, jak uvádí předkládající soud, jako lákadlo, přitom mají za cíl přivést spotřebitele do obchodních prostor obchodníka a motivovat je ke koupi. Jsou tedy součástí obchodní strategie obchodníka a jsou přímo zaměřené na propagaci a odbyt jeho zboží. Z toho vyplývá, že jsou obchodními praktikami ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice o nekalých obchodních praktikách, v důsledku čehož spadají do její věcné působnosti (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 18 a citovaná judikatura, jakož i výše uvedené usnesení Wamo, bod 31).
- 23 Poté, co byl učiněn předchozí závěr, zbývá ještě ověřit, zda směrnice o nekalých obchodních praktikách brání takovému zákazu nabízet ke koupi nebo prodávat zboží se ztrátou, jako je zákaz upravený v čl. 101 LPPC.
- 24 V této souvislosti je nutno nejprve připomenout, že jelikož směrnice o nekalých obchodních praktikách plně harmonizuje pravidla týkající se nekalých obchodních praktik podniků vůči spotřebitelům, nemohou členské státy, jak to výslovně stanoví její článek 4, přijmout více omezující opatření, než jaká jsou stanovena v této směrnicí, a to ani za účelem dosažení vyšší úrovně ochrany spotřebitelů (výše uvedený rozsudek Plus Warenhandelsgesellschaft, bod 41 a citovaná judikatura, jakož i výše uvedené usnesení Wamo, bod 33).
- 25 Dále je třeba uvést, že článek 5 uvedené směrnice stanoví kritéria umožňující určit okolnosti, za kterých musí být obchodní praktika považována za nekalou, a tedy zakázanou.
- 26 Podle odstavce 2 téhož článku 5 je obchodní praktika nekalá, když je v rozporu s požadavky náležité profesionální péče a podstatně narušuje nebo je schopná podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele ve vztahu k danému produktu.
- 27 Článek 5 odst. 4 směrnice o nekalých obchodních praktikách mimoto vymezuje dvě konkrétní kategorie nekalých praktik, a sice „klamavé praktiky“, odpovídající kritériím specifikovaným v člancích 6 a 7, a „agresivní praktiky“, odpovídající kritériím specifikovaným v člancích 8 a 9 této směrnice.
- 28 Konečně, tato směrnice uvádí ve své příloze I taxativní výčet 31 obchodních praktik, které jsou na základě čl. 5 odst. 5 této směrnice považovány za nekalé „za všech okolností“. Jak výslovně uvádí sedmnáctý bod odůvodnění směrnice o nekalých obchodních praktikách, pouze tyto obchodní praktiky lze tedy pokládat za nekalé, aniž je třeba provádět hodnocení jednotlivých případů podle článků 5 až 9 uvedené směrnice (výše uvedené rozsudky Plus Warenhandelsgesellschaft, bod 45 a Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 34, jakož i výše uvedené usnesení, bod 37).

- 29 Pokud jde o vnitrostátní předpisy dotčené v původním řízení, je nesporné, že praktiky spočívající v nabízení ke koupi a prodeji zboží se ztrátou nejsou v příloze I směrnice o nekalých obchodních praktikách uvedeny. Nemohou tedy být zakázány za všech okolností, ale pouze na základě specifické analýzy umožňující zjistit, zda mají nekalý charakter (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 35, jakož i výše uvedené usnesení Wamo, bod 38).
- 30 Nelze přitom než konstatovat, že z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že čl. 101 LPPC obsahuje obecný zákaz nabízení zboží ke koupi nebo jeho prodeje se ztrátou, aniž existuje povinnost určit s ohledem na faktické souvislosti každého případu, zda dotčená obchodní transakce má „nekalý“ charakter ve světle kritérií formulovaných v člancích 5 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a aniž je v tomto směru přiznán příslušným soudům prostor pro uvážení (v tomto smyslu viz výše uvedené rozsudky Plus Warenhandelsgesellschaft, bod 48, a Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, bod 36, jakož i výše uvedené usnesení Wamo, bod 39).
- 31 Za těchto podmínek je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že směrnice o nekalých obchodních praktikách musí být vykládána v tom smyslu, že brání takovému ustanovení vnitrostátního práva, jako je ustanovení, jež je dotčeno v původním řízení, které stanoví obecný zákaz nabízet ke koupi nebo prodávat zboží se ztrátou, pokud toto ustanovení sleduje cíle ochrany spotřebitelů.

K nákladům řízení

- 32 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („směrnice o nekalých obchodních praktikách“) musí být vykládána v tom smyslu, že brání takovému ustanovení vnitrostátního práva, jako je ustanovení, jež je dotčeno v původním řízení, které stanoví obecný zákaz nabízet ke koupi nebo prodávat zboží se ztrátou, pokud toto ustanovení sleduje cíle ochrany spotřebitelů.

Podpisy.